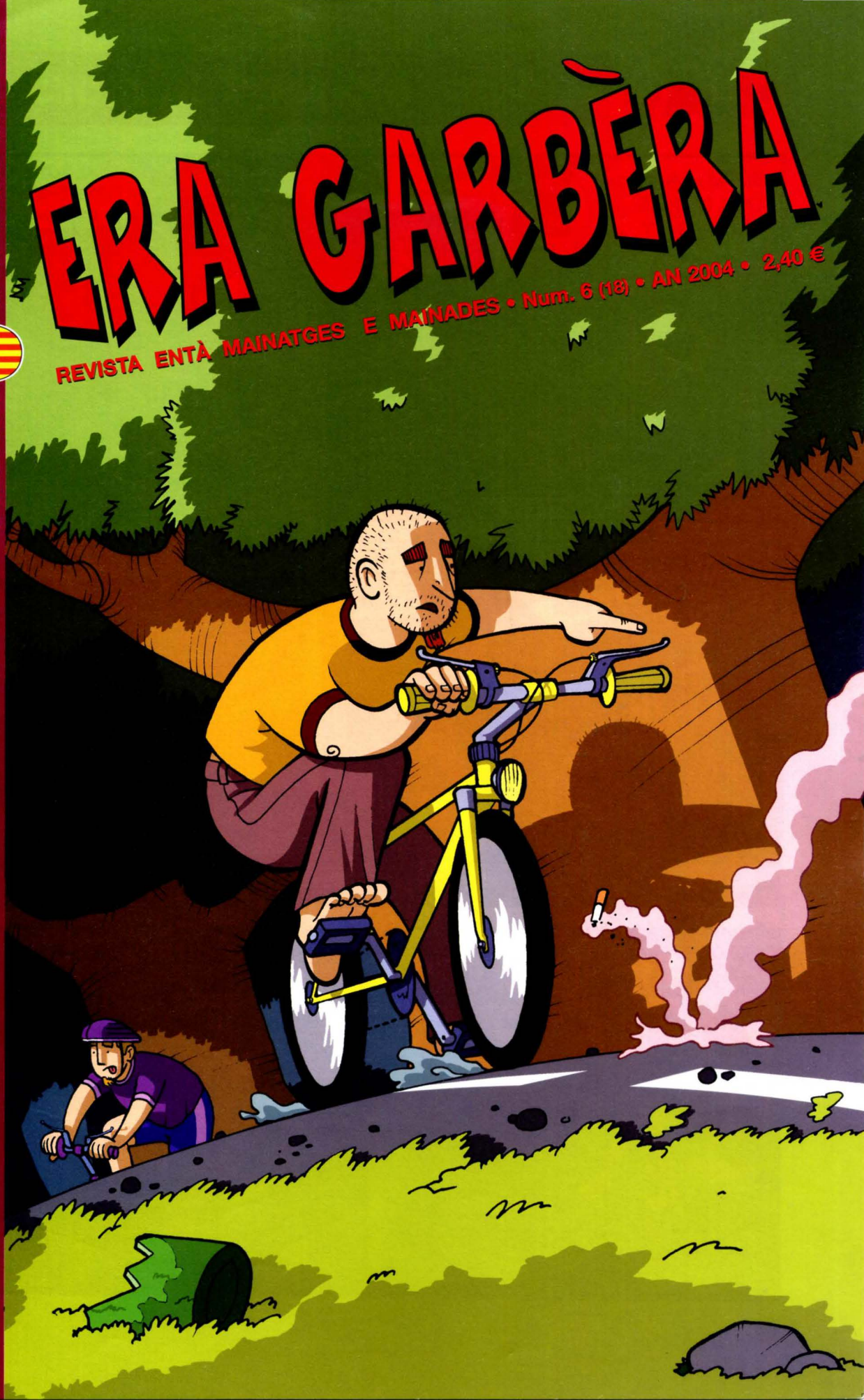

ERA GARBÈRA

REVISTA ENTÀ MAINATGES E MAINADES • Num. 6 (18) • AN 2004 • 2,40 €

Boro, Moro e Puromoro

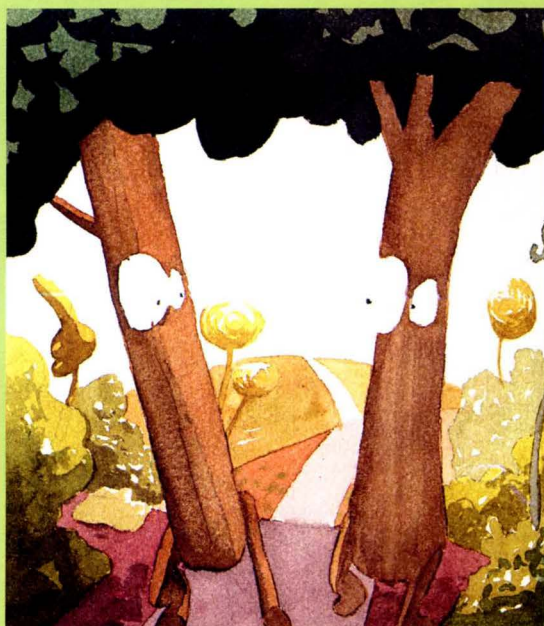
AÇÒ ÈRE E NON ÈRE

HUECS E LORDÈRES

Era Mair NATURA passejaue tota orgullosa e satisfèta peth BÒSC guardant es sòn arbes. Les saludaue e tostemp auie paraules complasentes entà toti. A viatges li agra-daue hèr-les a temptar e jugaue damb eri. Totes es bestionhes èren braves e encara que de tant en tant trincauen bèra ramòta, aquerò non ère cap ua preocupacion per-qué de seguida ne gessie ua de naua.

Un dia un auetönh joen qu'auie ath dessus un pilèr d'audèths li demanèc permís a sa pair entà anar a jogar damb eth sòn amic eth pin.

- Papa, me'n pogui anar tà çò deth PINARRÒT ?
- E que i vas a hèr aqui, hilh- responie eth senhor AUET
- Anaram a passejar peth BÒSC DE VARICAUVA E ERA BASSA D'OLES. Tara ora de dinar ja seram aciu, didie er AUETONH tot illusionat.
- D'acòrd, mès se te trapes damb bèth problèma envia-me un PINÇAN entà que m'ac digue. Te'n pòs anar- didec eth senhor PIN.
- Er AUETONH en un salt se presentèc a çò deth senhor PIN e tustant ena pòrta ath temps que daurie, demanaue:
- I é PINARRÒT?
- Òc, entra que PINARRÒT acabe d'esdejoar, responec eth senhor PIN.
- Au, acaba lèu qu'eth mèn pair m'a dat permís tà anar a passejar peth bòsc de VARICAUVA.

- Jo encara non li è dit arren ath mèn pair, l'ac vau a demanar, -responec torcent es arràics PINARRÒT.

- Despús des permisi corresponents es dus amics se n'anèren cap ath bòsc de VARI-CAUVA E ERA BASSA D'OLES. Per laguens deth bòsc entre jòcs e arridolets, saluta-cions e pegueries..., zas, AUETONH hec un crit que se deuec entèner en Vielha. Toti es auderòts gesserén volant der espant.

- Qué as? -demanèc PINARRÒT.

- Que m'è hèt mau damb quauquarren -responec AUETONH

- Guardèren toti dus tà baish e quina sus-presa aueren en veir ua sèrie de cassòus, de plastics, de papèrs, de rèstes de minjar, de veires trincats, etc.

- Mès quin pòc cervèth a pogut hèr ua causa atau? - digueren

- Remassem-ac e ja l'ac condaram ara Mair NATURA.

- Dempús de passar-se ua ora remassant damb era ajuda des audèths, ac meteren laguens d'uns sacs e ac deishèren ath cant d'ua ròca entà portar-se'n-ac quan acabèssen de visitar era bassa e de jogar.

- Repreneren eth camin e quan ja s'apropauen, s'arturèren toti dus suspresi e guardant tà naut e tà baish. Totes es bèsties deth bòcs corrien damb cara de pòur e cridant. Es arbes sajuen d'amassar-se deishant un espaci uet. Es audèths piulauen espantadi e non gosauen posar-se enes arbes.

Es dus amics se guardèren e AUETONH demanèc a un PAOM que passaue estofat:

- Qué ei aquest tarrambòri?

- Un huec, s'a calat huec ath començament deth bòcs e com er AIRE bohe cap a laguens toti hugem cap ar aute costat.

- Mare de Diu, -diguec AUETONH- e ara qué hèm?

- Sonque mos pòt ajudar era Mair NATURA. Escota, PINÇAN, vòla tant deprèssa com pogues e ditz-li ara Mair NATURA que vengue. Ei ua qüestion d'urgècia.

- De seguida arribèc era Mair NATURA e vedent eth desastre que viege pensèc a tres mil per ora qué calie hèr. Manèc a quauqui milèrs de pelicans d'aumplir es sues bosses d'aigua e que la deishèssen anar dessus deth huec qu'encara non ère massa estenut, e a d'auti audèths que damb es sòns bècs braquèren quauqui arbes ath torn deth huec entà hèr un talhahuecs. En qüestion de minutes eth huec ère amortat e tot tornèc ara normalitat. Es dus amics tornèren tà casa e receberen es arregraïments des abitants deth bòsc e des sòns pairs. Ja non i a tornat a auer cap mès de huec aqui e ei perquè es dus amics digueren ara gent que tenguen compde e qu'entà gaudir non cau hèr huec ne aumplir eth bòsc de lordères.

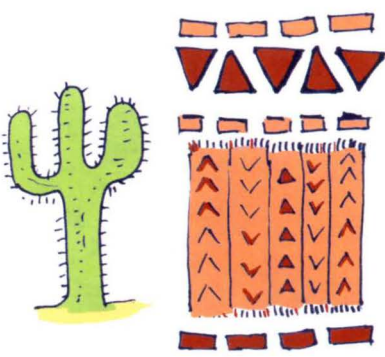
CAVILLEM

- Sabes guairi auets e pins i a en tòn pòble? Demana'c en Ajuntament e ditz-les-ac as tòns companhs.

- Quini arbes a mès des nomentadi sabes que son pròpis deth Pirenèu?

- Com ac hè era Mair Natura entà amortar eth huec?

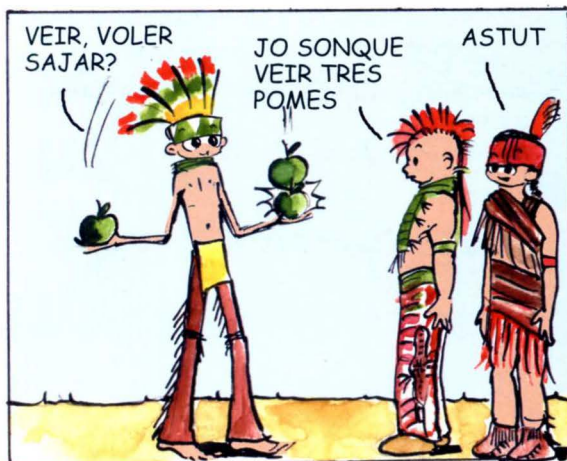
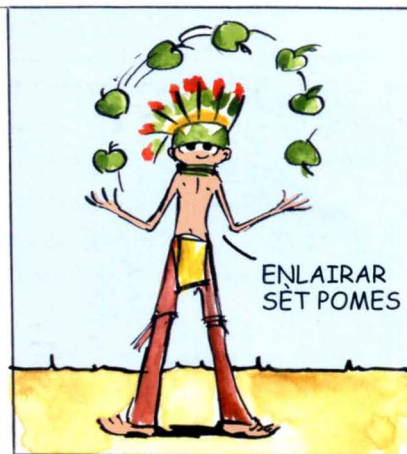
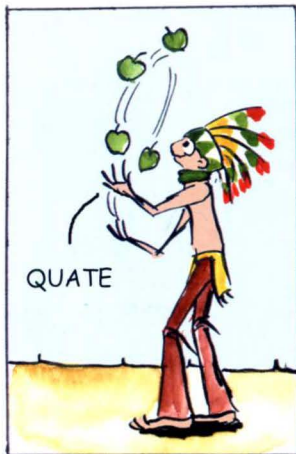
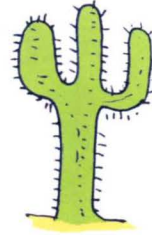

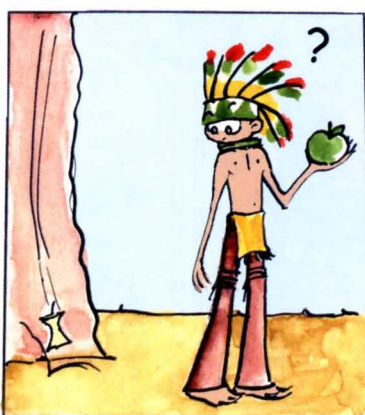
cap indi

MALABARS

PER:

Maria José Garcia Arana

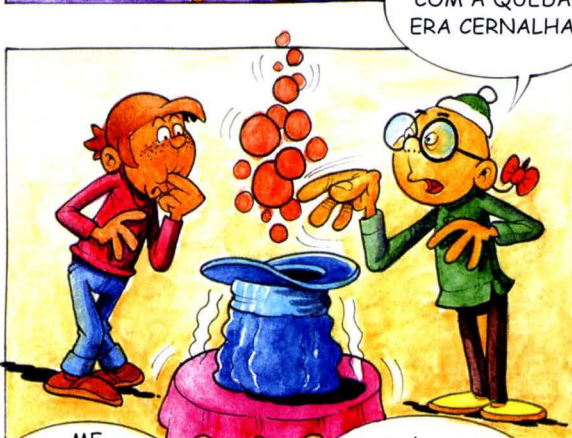
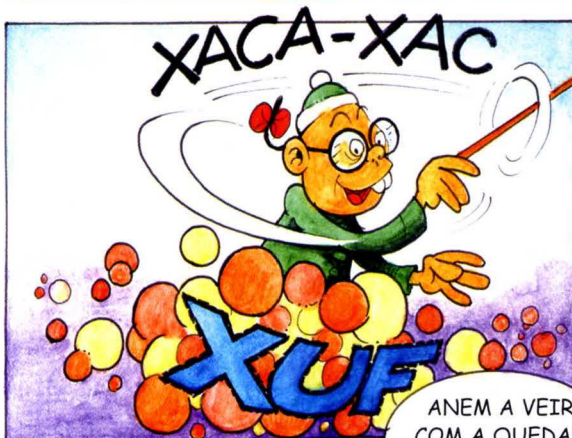

PIGAT e CACAU

REINOSO.

DE PER TOT

NOTÍCIES

Podetz consultar en portau edu365 deth Departament d'Ensenyament dera Generalitat eth diccionari infantil català-aranés. Era adreça ei: <http://edu365.com/primaria/muds/aranes/dic/index.htm>. Se tracte d'un diccionari d'imatges e son, ei a díder que poiratz entèner era prononciacion deth mot. I trobaratz mès de 317 tèrmes classificats en dotze tèmes.

"Era Garbèra" ei era version aranesa d'ues planes de "CAMACUC" -revista tà mainatges e mainades-, adaptades pera Oficina de Foment e Ensenhament der Aranés deth Conselh Generau d'Aran.

Telefon dera OFE der Aranés: 973.64.00.92.

EDITE: EDICIONS CAMACUC, SL.
Apartat de corrèus 11007 - 46080 València
Tel/Fax: 615 34 94 04

Equip Camacuc: Joan Escrivà, Joan Escrivà i Avinyó, Reinoso, Toni Cabo, Pere Amorós, Sanchís, Josex, Miquel Angel, Alex, M. José, David Salvador, Burguitos.

Publicitat: Dep. propi.

Portada: Burguitos

D.L.: V-1616-1989

Impression: Set i set indústria gràfica. Tel.96 297 02 01.

EDITORIAL

Demoram qu'aguestes vacances auetz profitat eth temps. Segur qu'auetz anat tara montanha a veir lacs, e tanben tara mar a banharvos, o de colònies, e qu'auetz ajudat en casa..., e guardat era tele e liejut es libres e condes que vos agraden, e anat en bicicleta. Donques tot aquerò s'a acabat, ara ei ora de pensar en nau cors e de començar damb ganes!

RECOMANAM

Eth DVD Lua E ETH MON. Diboishi animats a on era protagonista, Lua, apren a respectar eth nòste entorn... Recueh de 65 capítols que podetz escotar en version catalana e aranesa, ua durada de lèu 3 ores. Ei produhit peth Departament de Mieí Ambient dera Generalitat e editat peth Conselh Generau d'Aran.

ERA CABANOTA

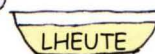
DERA SCIÈNCIA

De qué va
aué?

Aué vam a hèr er
aliment mès basic
qu'auem es persones

PAN!

Exacte, aué vam a hèr Pan. Prumèr
se netege ben era taula. Despús
metem era haria e damb un
shinhau d'aigua e ua peishigada de
sau vam emprèstint. Li metem
tanben uns grams de lheute que
segur que vos venerà eth panadèr
deth vòste pòble.

Hètz pans de
diferentes
formes!

A
EXPERIMENTAR
TÒQUE!!!

Quan era massa a un aspècte
omogenèu, entre pastós e solid li
podem dar era forma que volgam.
La caperam damb un drap gròs e
metem en un lòc a on era
temperatura sigue de 20-25
grads. Ath cap d'ues ores era
massa ja s'aurà tornat pro. La
metem en horn ben caud enquia
qu'era crosta se dòre. Ei prèst!

ER ENCONTRE

per: David Salvador

Tracassiers en Olimp

FONOLLOSA / RICO

AMIC HADES! QUINA
SUSPRESA, QUÉ HÈTZ
TAN LUENH DETH
VÒSTE REIAUME?

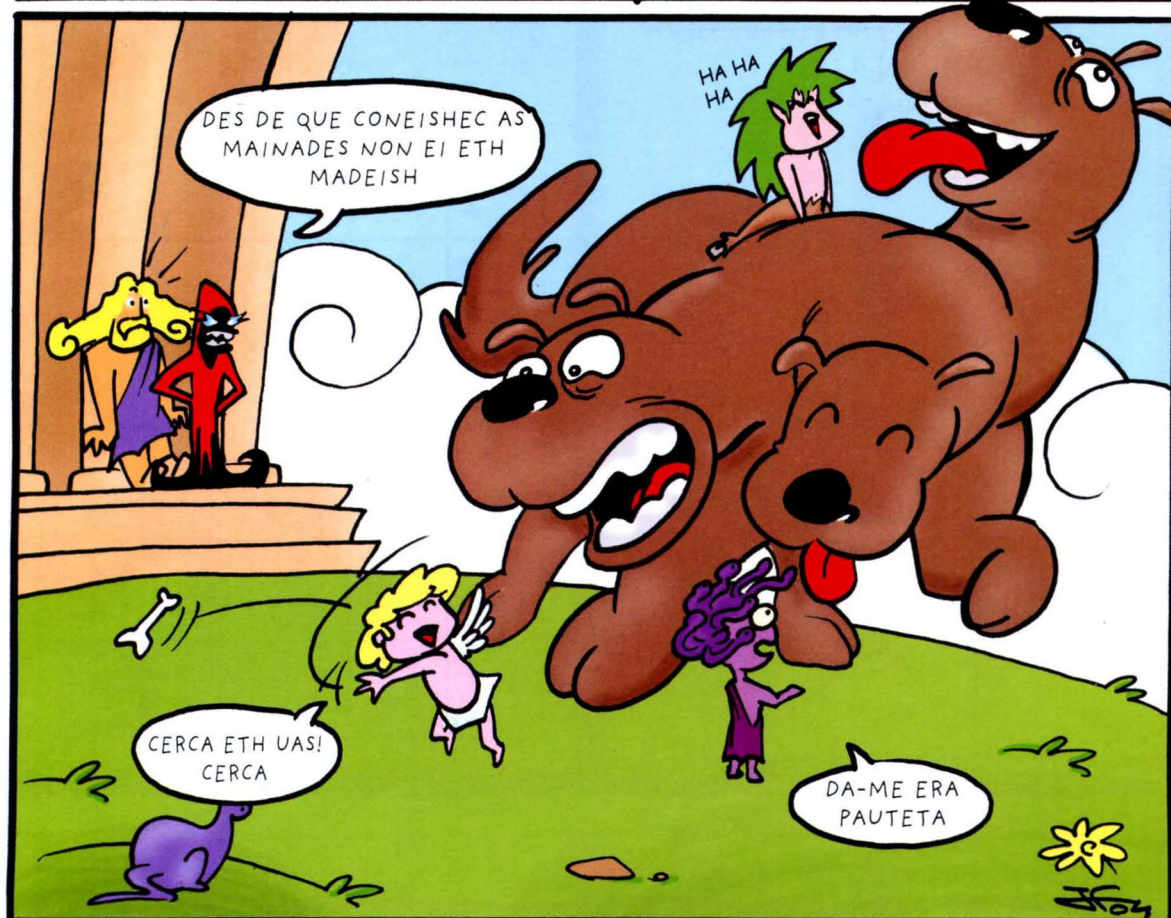

NON ME VENQUES
DAMB COMÈDIES, SÒ
BEN DESGUSTAT

DESGUSTAT DAMB JO?
SE NON T'È HÈT
ARREN!

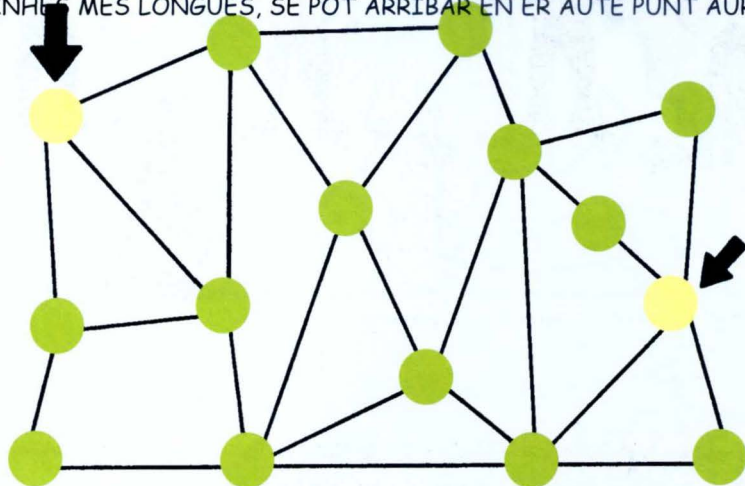
NON HÈSQUES AQUERA CARA,
AURIES DE SUSVELHAR MILHOR
ES TUES BÈSTIES, JA SABES SE
DE QUI PARLI

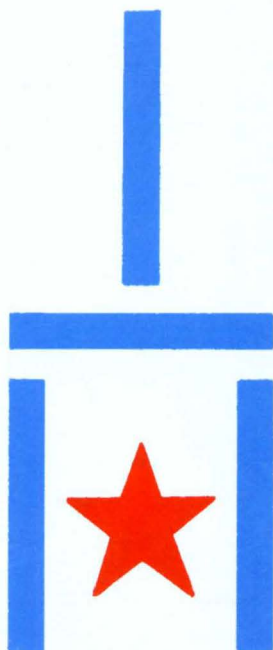
PASSATEMPS

PER
JOSEX
2004

PARTINT DETH PUNT AURIÒ DERA ESQUÈRRA E SEGUINT TOSTEMP ES
LINHES MÉS LONGUES, SE PÒT ARRIBAR EN ER AUTE PUNT AURIÒ?

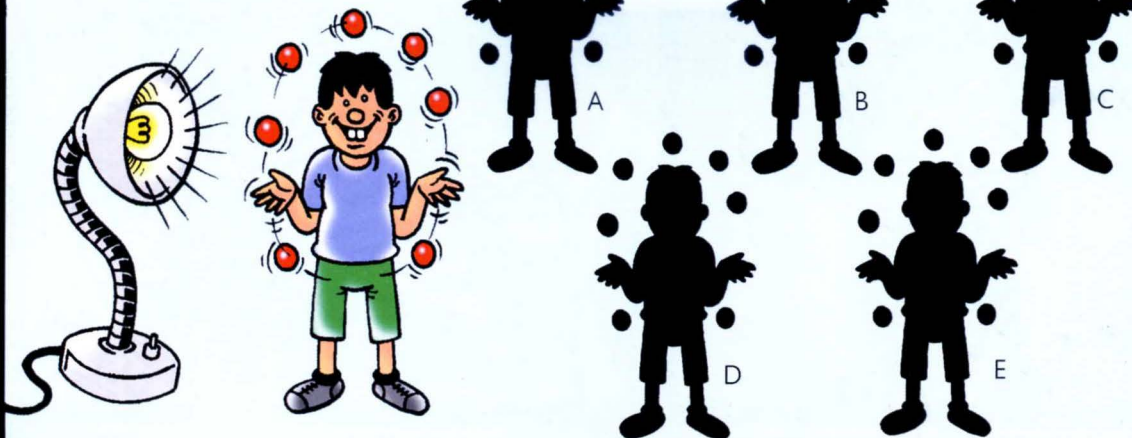
ES LINHES BLUES FORMEN UA PALA.
BOTJANT SONQUE DUES LINHES AS
DE PODER TRÈIR ERA ESTÈLA DERA
PALA.

SABENT CE QUE SOMEN ES FRUTES
ORIZONTAU E VERTICAUMENT AS DE
DÍDER A QUIN NUMERÒ CORRESPON
CADA FRUTA.

				10
				10
				8
				11
				12
14	12	11	14	

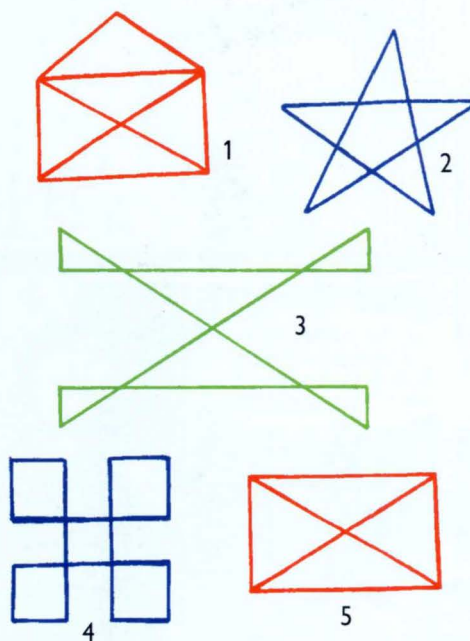
ENCARA QUE I A CINC OMBRES,
SONQUE UA CORRESPON ATH
MAINATGE.

AS DE TRAUESSAR ERA PISCINA
DE COSTAT A COSTAT
SERVINT-TE DES DUS
TAULONS DERA DRETA.
AC POIRÀS HÈR SENSE
QUÈIR ENA AIGUA?

QUINA DES FIGURES EI IMPOSSIBLE
DE HÈR SENSE NAUTAR ETH CREION
DETH PAPÈR?

PINCHO

GUARDA... BÈTH UN
S'A DEISHAT ERA
HIÈSTRA DUBÈRTA...

HAW
HAW
HAW

LI VAU A
PANAR ES
TELARANHES
E TOT!!

BEN GOJAT, AÇÒ SERÀ DE
BON HÈR, UN SAUT E ARA
SONQUE CAU ENTRAR EN
SILENCI E SENSE HÈR
TAPATGE E...

GASP

CLAP!!

AAAAAAAAAAAAH!!!

QUÉ A
ESTAT
AQUERÓ?!!

AURÀ ESTAT ETH
PARAM DE PAIRIN,
SEGUR QU'UN ARRAT
SE I A AGARRAT E...

ÒSCA, QUINA
EMPUNTADA!!

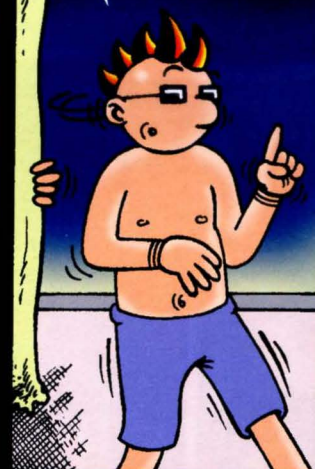
FLASH

TROMP

AU!! ADIU CORTINES...
E SÒRT QU'AUIA ER
EXTINTOR A MAN, PER
PÒC SE ME CREME
ERA CASA!!

EN FIN... VAU A BÈUER
UN CAFÈ EN LÈIT

PRUMÈR UN
PARAM E DEMPÙS
ME DÈISHE ES
PÈS COM ETH
CARBON...

ME CAU
ESCAPAR COM
SIGUE!!!

AH!!!... È DIT COM
SIGUE, MÈS NON DE
CAP PERA HIÈSTRA!!!

E QUÈ EI AÇÒ? ARA VEN
ER EXTINTOR SAUTANT
COM SE BÈTH UN
L'AUESSE LANÇAT!!!

AÇÒ EI BEN
ESTRANH, VAU A
CAMPAR...

DONQUES ACIU NON I
A ARRES... I A
HANTAUMES?...

È PÒUR!

QUE ME'N
VAU A ANAR
TATH LHET...

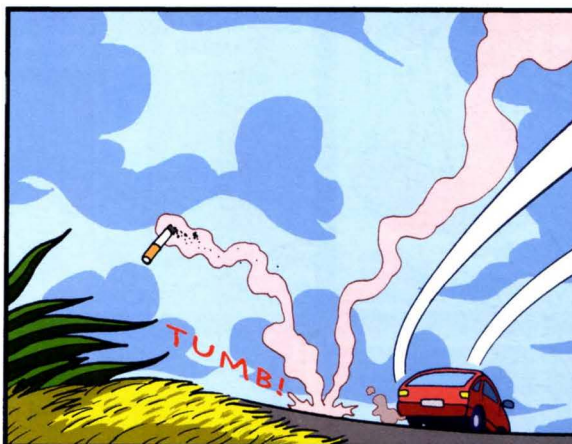
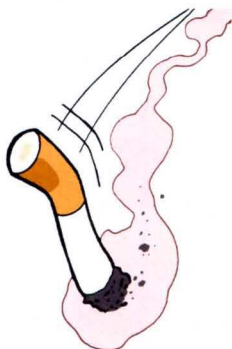
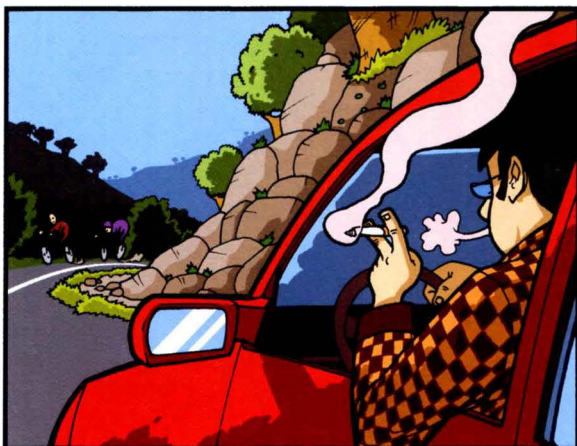
MAI MÈS
ENTRARÈ PERA
HIÈSTRA
DUBÈRTA...

MAI
MÈS!!!

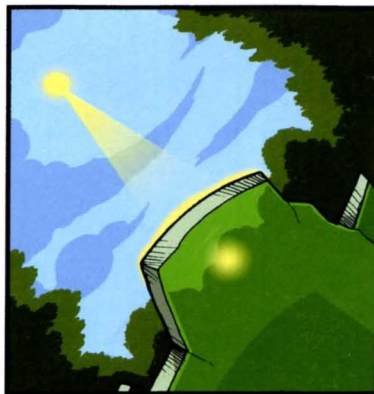
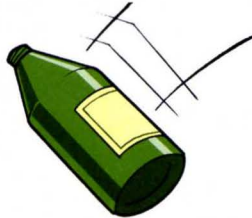
JOSEX. -2004

ETH NÒSTE TERRITÒRI

ES INCENDIS FORESTAUS

per giner bou

CONSELHS ECOLOGICS

Atencion damb es veires, hèn de lupa e pòden alugar huec. Ath delà de non humar, qui hume a de saber qu'un moquet lançat pera hièstra deth coche pòt provocar un gran huec. ES BÒSQI SON DE TOTI E DE TOTES. RESPECTATZ-LES

PEROLET

ESTUDIANT HLOISHÒT

